

REGALOS del present número:

Tercer folletí de la pessa cómica

L'ARGENT VIU

(J. CAMPDERRÓS).

Nové de la interessant novela ilustrada

LA "MIONETTE"

(EUGENI MULLER, traducció de BORI Y FONTESTÀ).

Núm. 43.

15 céntims.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:

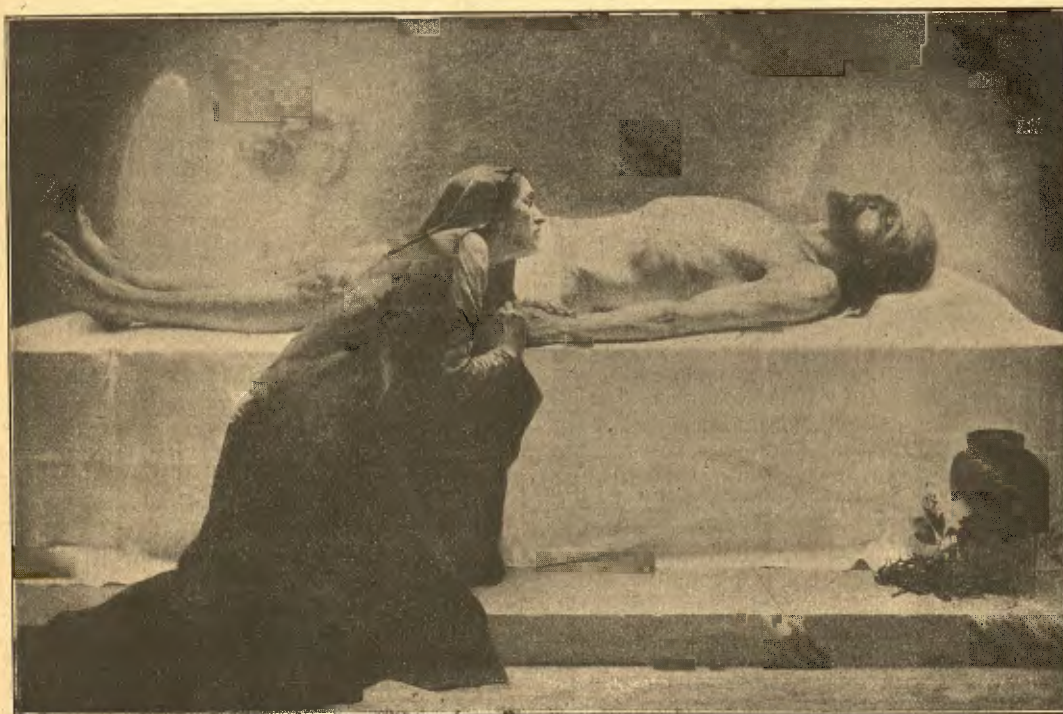
Raurich, 20, principal.

NÚMERO CORRENT. 15 CÉNTIMS.
» ATRASSAT. 20 »

Director: J. Nyné Rabell.

Administrador: Bartomeu Lloró.

SETMANA SANTA

CHRISTO JACENT

Desde Portugal.

(DE NOSTRE CORRESPONSAL LITERARI.)

La denominació de *Colonia inglesa*, que ordinàriament se dona al parlar de Portugal, porta, sinó una rahó, literalment, un fet en harmonia al general sentir del poble lusità. Aquí, ja en ciencias, ja en literatura y arts, ja en comers é industria, se viu en un estat de aïslament que recorda'l caràcter poch expansiu dels pobles asiàtics.

A ponent, l'inmens Atlàntich tanca, ab sas sorollosas onadas, com ferma estacada d'escuma, un horitzó ahont moren las energías d'un poble prou petit per'aventurarse á empresas propias de las naciones per quin marvellós desenrotllament las fronteras son cami-rals ahont se passejan ufanosas las senyeras de sa florent prosperitat. Y la nació que doná al món marins que, com en Vasco de Gama, Pere d'Albuquerque, Bartomeu Dias y altres cent d'intrépits y valents que lograren vèncer la venjativa ira del fer Adamastor, del Gegant del Cap de las Tempestas, la nació que fou bressol dels Almeidas y Alburquerque, avuy no hi vol res ab el mar: l'hymne etern de passadas glories que la resaga escampa per sas platjas, no es pas de desvetllament y renaixensa: es com funeral resó d'una vergonyosa decadencia.

D'altra banda, per l'orient, sols li venen desenganyis. Hi há pobles que sembla qu'existeixin per flagell d'altres pobles. Tal succeheix ab els castellans. En lloch se veu sa influencia perniciososa com aquí. Un odi profund s'arrela en el cor dels joves vers la qu'ells ne diuen Espanya, sense distingir res d'ella, puig que no la consideran sinó com una munió de gent que's guanyan la vida ja cantant, ja essent toreros, ja ab rifas... sense qu'una noble prerrogativa l'enalteixi. Aquest odi es una herencia que'ls van llegar sos pares y tan fondo, que, devant la proba d'una espurna de progrés que d'ella'ls vinga, per no negarla, en dubtan. Per'xó cuan alguna vegada'ls parlo de ma Patria, de ma Catalunya, cuan els explico, ab creixent entussiasme, el vol poderós de sa industria, l'empenta colossal de son comers, s'admiran y callan y'ls extranya qu'entremitj de las ermas concas de l'Espanya qu'ells coneixen, s'aixequin las xamaneyas que, com plomas inmensas, escriuen pe'ls espays la gloria del treball. Perque'l caràcter del portugués es inflat; res hi há, per ell, com lo de casa; per'xó sempre compara y de la comparansa sempre'n treu consecuencias favorables á son pahis, y si aixó es mostra de son patriotisme, ho es d'un patriotisme mal entés, puig que sa propia vanitat no li permet emular, ni menys pendre exemples dels grans pobles per'enmirallar sa conducta vinenta á la d'aquets y despertar y engrandirse.

Aixis es com el geni especulador dels inglesos se'n ha sapigut aprofitar d'aquest caràcter y ha obert industrias y ha explotat riquesas creant

companyias que de portugueses sols ne portan el nom, servint, empró, de mercat ahont tenen fácil sortida els productes que rebutjan els compradors més experts y que l'Inglaterra'ls presenta com á primicias de sa colossal industria.

Una vegada, donchs, coneguda sa general aptitut y estant en antecedents respecte l'*explotadora protecció* qu'aquest pahis mereix dels inglesos, no será difícil reconèixer l'existencia d'un marcat contrast entre las diferentes regions que'l componen. Aixis es, que, mentres els habitants de la capital y sa comarca guardan certa semblansa ab Madrit y sa provincia, totas las voras del Douro son com á devassall d'activitat relativa fins arribar á Porto, centre fabril y comercial de la nació portuguesa. Sembla una Barcelona en petit: empró no's crega qu'aquesta activitat sigui deguda al esperit emprendor dels habitants del nord, no; com á lusitans que son, participan del caràcter general y comú del poble de que parlo, si bé, tal volta aixiribits y desvetllats per l'ayre fresquivol que baixa de las afraus de Tras-os-Montes, miran més enllá que'ls de Lisboa y coneixen que no son els anants y vinents politichs lo que inicia la prosperitat de las naciones.

*
* *

La lleugera ressenya que'm proposo fer de la brillant temporada lirica passada, com á lleugera té las sevas desventajias, puig tant y tan bó s'ha cantat, tants eminents artistas hi han pres part, que, un y altres, mereixen un estudi detingut; empró, per no emitir judici critich del treball empleyat en cada obra (que d'altra part de difícil, se fa impossible en una breu ressenya), parlaré d'alló que més ens interessa, de lo nostre, de lo de casa, d'en Goula, l'idol del Teatro de «Sant Carlos», de sos deixebles aprofitats: la Grassot, en Palet y d'en Perelló, indiscutiblement un dels millors cantants y artistas en son género.

De totas las eminencias en l'art lirich, no n'hi ha hagut cap, que no parlés ab respecte del públich del Real de Lisboa. Tots han temut son fallo, que á uns els ha servit d'encoratjament y de fortuna y á altres de descrédit y ruina. Per'xó y comprenentho, en Goula, va escullir-lo perque sos deixebles predilectes s'ensinistressin en els perills y sabessen apartarlos, y, ensempe, per tenirlos al seu costat y aixecarlos ab son talent, indiscutible en un home que fa dalir d'entussiasme devant la manera com dirigeix obras de tan poch valor musical com *Tosca* y *Iris*, obras que gayrebé nascudas, quedaren al oblit en el propi pahis d'en Puccini y d'en Mascagni. Bé podran dir, la Grassot y en Palet, que l'empenta donada á sa carrera per son mestre, será, á no dubtarho, la més ferma esperansa de son pervindre. Acostat d'aquest gran home, en Juliá Biel va evitar-se una estruendosa cayguda; ell li va salvar el *Radamés* de la *Aida*, ell li proporcioná un triomf en el *Don Joseph* de la *Car-*

men. Ell va aixecar á n'en Palet del indiferentisme ab que fou rebut al debutar ab la *Favorita*, perquè en Palet, avuy per avuy es un palet, es un tenor, pró no es un artista, empró demà pot ésser ferm puntal de pedra picada que sostinga sa propia gloria y la de son mestre.

Més amunt, parlant del caràcter portugués, l'he jutjar vanitós: aixís es que, bo ha d'ésser, y molt, el que mereix d'ell un fallo favorable.

El públich del «Sant Carlos» es format, casi en sa totalitat, de verdaders coneixedors de la música, que han escoltat els més eminents artistes, y que en las temporadas actuals no fa altra cosa que comparar lo antich ab lo novell, per treuren una opinió justa y veritable. Perque no es possible que'ls que van al teatro per des-

ferse á barretadas ab la senyoreta A., ab la familia B... sigan jutjes ó sols senzills apreciadors musicals. D'aquells que's ficsan en las desafinacions del *trompa* (com xamosament comentava un distingit crítich catalá), no n'hi han per aquí, y aixís se comprén l'autoritat del públich del «Sant Carlos». Aquí no's xiula, ni's crida; cuan la *cosa* no va bé, la gent s'aixeca y se'n va.

Donchs bé, sentats aquests precedents, se comprendrá la gloria qu'aporta á un artista, cuan ha merescut sa bona acullida.

En Goula ja era conegut, mes estich cert que may tan ben conegut com ara. Ha dirigit durant la darrera época lirica, 76 espectacles, feyna verdaderament colossal si's té en compte que la obertura del «Sant Carlos» va realitzar-se la nit del 19 de desembre passat. En aquest nom-

CUADROS CÉLEBRES

EL SOPAR SAGRAT. (Copia del famós cuadro de Leonard de Vinci).

Jesús digué á sos deixebles: *D'entre vosaltres un me trahirá.*

bre no hi conto'ls sis concerts qu'essent lo que més ha distingit á n'en Goula, á la Grassot y á n'en Palet, ho deixaré per assumpto d'un altra *Crónica*. S'han executat 21 óperas, repartidas en la següent forma:

Tosca, 8 nits; *Gioconda* y *Fedora*, 6; *Carmen*, *Trovador*, *Tanhauser* y *Norma*, 5; *Aida*, *Sanson* e *Dalila*, *Africana* y *Iris*, 4; *Gli Hugonotti*, *Bohème* y *Roberto il diavolo*, 3; *Pallassos* y *Othello*, 2; *Cavalleria Rusticana*, *Favorita*, *Traviata*, *Ballo in maschera* y *Figlia du Regimento*, 1; tancantse la temporada ab *Sanson* e *Dalila*, la festa més solemne d'aquesta época, puig coincidint ab el compleany del Príncep hereu, Lluís Felip, y commemorant diada tan senyalada, va donarse una última funció de gala, á la que hi assistiren els Reis y'l Cos Diplomá-

tich, poguentse dir ab justicia, que fou més brillant que las semblants que's realisan al «Real» de Madrit. Y en Goula dirigia, y en Goula era molt gran, molt gran, devant son faristol, dirigit una orquesta invisible (puig qu'está colocada sota'l nivell de la *platea*, al modo dels teatros alemanys), y icóm gaudia aquell cor de músich tenint esclau de son geni un públich immens!... Y aquell cor el va bressolar la terra que tant estimem, la terra que tant honra.

Un dels més grans triomfs d'en Perelló fou el que li proporcioná la manera admirable com va dir el *Bertram* de *Roberto il diavolo* y aixó que's tracta d'un'obra quina representació era més esperada, puig feya molt temps que no s'havia cantat y quedavan, encara, felissos recorts de l'Uetam, d'en David... En l'Perelló es un artista

de cap á cap; no més de véurel, ja encisa; si perdés la veu, fora un gran actor; si perdés la parla, un gran músich. Fou condeixible meu y me l'estimo; empró no, per vendre mos elogis. Aquesta obra ha sigut la que més nom li ha donat; fins mereixe el de *irreprehensible* dintre'l seu art, epitome que resumeix sos mereixements.

L'altra nit, en la *Figlia du Regimento*, va confirmar la fama adquirida tan noblement, donantnos un *Sulpicio* que... malhaguanyat pe'ls portuguesos; sols me permetré un petit reparo

en la caracterisació. Essent costum presentá'l *baix*, en casi todas las óperas, com á un tipo lletj y antipátich, en Perelló va volguer demostrar per fi de festa que també sabia fer goig, si volia, y sense tenir en compte que'l dit *Sulpicio* es un *vieux troupier* gastat pe'ls anys y pe'ls serveys, ens va donar un sargento capás de tentar á la... casta Susagna.

IGNASI DE L. RIBERA ROVIRA.

Lisboa, 31 mars 1901.

¡ Siempre tu !

¡ Es vritat ! L'ànima teva,
trobo en tot: al neixel dia,
la veig en la llum qu'envia
desde'l cel el Creador,

en el blau cel la contemplo,
en la blanca nuvolada
y en las perlas de rosada
que donan vida á la flor.

En l'eco armoniós la sento
del aucellet que amors trina,
y de l'aygua cristallina,
en remors de la corrent;

en la flayre regalada
qu'exhalan las flors divinas,
en el cant de las ondinas
y en els sospirs que fa'l vent.

De nit, també en las estrelles
la crech veure hermosa y pura,
com un àngel que en la altura
perque'm vetlli, ha posat Deu;
y al clucarse'm las parpellas
aparéixer desseguida
com la fada benehida;
del dols somni del cor meu.

¡ Més ay ! la dissort traydora,
gelosa de ma ventura,
de dolor y d'amargura
ompli crudel nostres cors;
y en l'abím insondejable
que, entre'ls dos, va creá impía,
volgué amortallar, m'aymia,
per sempre'ls nostres amors.

¿ Qu'es ja la bella esperansa
d'amor, per sempre perduda?
¡ canya del canyar cayguda
que arrebossa la corrent !

.....

Y en ma vida d'anyoransa,
sols me resta, en mon romiatje,
adorar la teva imatje
que tinch viva al pensament.

JOSEPH DE ARGILA Y FONT.

La bona nova.

L'aureneta ha arribat: xisclant joyosa
s'esquitlla á frech á frech del pla soliu
y endolcent tant com pot la veu conmosa,
á la terra malalta axí li diu:

— Oh, dolsa mare terra, l'goig s'acosta
brunzint per tot arreu:
el fret arrasador se'n va á la posta;
desperta á l'alegría—qu'esclata á vora teu.

¿ Qué no sents com tremola ab més dalera
la claror matinal al teu entorn?
¿ no veus al sol que llú per l'ampla esfera
gansonejant per pòndres cada jorn?

La veu de las montanyas
ja's despenya bo y fosa, timba avall,
y'l foch de joventut—reviu en tas entranyas
y exhala'l trist hivern l'últim badall.

De terras llunyadanas
per veure't refflorir he desertat;
y he vist sota mos peus—tot un axám de planas
que al sentirme no més s'han despertat...
Desvetlla't, mare terra,
desvetlla't que'l bon temps es arribat.—

Al ritme falaguer d'aquella crida
la terra obra sos ulls y guayta'l cel,
y un somriure de verge enmalaltida
floreix entre sos llabis—regalimant de mel.

Ovira'l sol nimbat de llum daurada,
veu el blau del espay enriolat,
y un ayre amorosench ab sa alenada
li diu que l'aureneta—no l'ha pas enganyat.

Y's posa á refflorir: els blats s'espigan
y s'ompla l'arbre nú de tanys novells:
corrent els reguerots s'entortelligan
y's buscan joguillosos els aucells...

Y entre tant endintzantse per la serra
l'aureneta xiscleja de bon grat.

— Desvetlla't, mare terra,
desvetlla't que'l bon temps es arribat.—

LUÍS GISPERT.

Terra Santa.

ENTRADA DEL SANT SEPULCRE Á JERUSALÉM.

Plassa dels plors dels Juheus.

Aquesta tarde hem aprofitat un moment vagatiu després de dinar, pera anarhi. Mes que una plassa es un corredor de dotze metres de llarch per quatre d'ample, devant la única paret que resta del temple de Salamó. Las pedras son molt ben escayradas y enormes en els primers rengles, més van mimvant de dimensió cap á munt, acabant ab un tros fet en la época musulmana.

Per una escayensa que sembla talment providencial, tots els divendres del any menos un, á la tarde, els juheus més fervorosos de la ciutat van á llegirhi, rellevantse uns á altres, las Lamentacions de Jeremias y ls Salms de David. Llegeixen drets ó arrupits á terra, brandant la testa com solen els orientals. N'he vistos llagrimejant y gemegant sense dir un mot, ab el cap sobre las pedras núas y ficant las mans convulsivas entre sas junturas com pera abraçar y

cobrir de besadas y de llágrimas aquell tros de mur, qu'es tot lo que'ls queda de son gloriós realme, de sa patria y de son temple.

¡Pobres fills de Abraham! D'ensá que Jesucrist, ab la creu al coll, digué á las fillas de Jerusalem: «No ploréu sobre de Mi; ploréu sobre vosaltres y sobre vostres fills», ells ploran; mes, com observa un viatger, sas llágrimas son estèrils, perque no es pas l'arrepentiment qui les fa caure.

De vegadas el rabbi entona aquest càntich, que sembla alli la lletania del dolor:

TEMPLE DE SALOMÓ.

RABBI.—A causa de nostre palau que s'es enderrocat.

POBLE.—Nosaltres seyém solitaris y plorám.

R.—A causa del temple destruit.

P.—Nosaltres, etc.

R.—A causa dels murs que han caygut.

P.—Nosaltres, etc.

R.—A causa de nostra magestat qu'es passada.

P.—Nosaltres, etc.

R.—A causa de nostres grans hòmens que son morts.

P.—Nosaltres, etc.

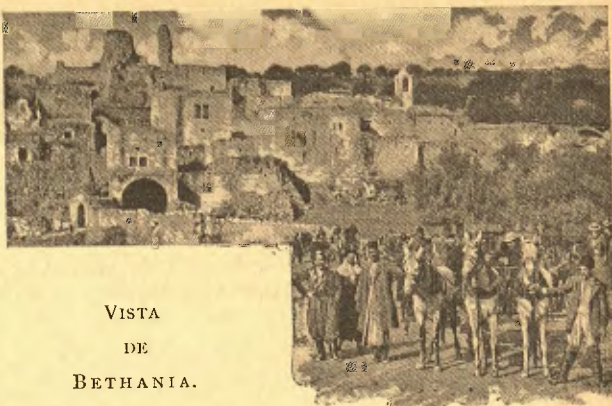
R.—A causa de nostres sacerdots que han claudicat.

P.—Nosaltres, etc.

R.—A causa de nostres reys que'ls han menyspreuat.

P.—Nosaltres seyém solitaris y plorám.

Dissapte Sant.—Els Pares Franciscans enllestexin avuy las funcions públicas per deixar lo temple més sagrat del món á la ridícula funció ó profanació dels grechs anomenada del Foch Sagrat. El Sant Sepulcre (vergonya fa'l dirho) ha

VISTA
DE
BETHANIA.

pres la forma de teatro ab sos palcos y galerias. Els grechs, possessors de la major part de la Basílica, llogan á altíssim preu sas tribunas y sos intercolumnis ahont fan sostres per medi de bastidas de taulons y empostissats. Allí's colocan las donas, noys y gent delicada. Els homes, grechs, armenis y coptes, se posan en el plá de la iglesia, dividits en dos cercles concéntrichs per dugas filas de soldats turchs, que, están á l'aguayt, per si cal, obran un passadis al voltant del Sant Sepulcre. La devoció n'es fugida estona ha: la gatzara de nostres corre-bous umple aquellas voltas que guardan lo més sant y sagrat de la terra. Se menja com á casa, s'enrahonan com al carrer, se riu y se juga com en una fira, y á baix los hòmens s'agitán, se mouhen d'ací d'allá corrent, s'apilonan, pujant en castell els uns sobre'ls altres. Apareix el patriarca grech seguit de dugas llargas fileras de popes, dona tres voltas al Sant Tabernacle y s'hi fica sol, quedantse la comitiva pregant al cel que li fassa baixar el Foch Sagrat. No triga á sortir un moxell de antorxas per un forat en la paret de marbre, y una onada de bogeria passa per sobre la multitut. El primer que ha rebut el foch comprat á gran preu, está en cos de camisa, com preparat á revéndrel bé; passa sobre la turba apilada al seu voltant, enviant á sos consocis el sagrat element, que puja per un fil com una guspira eléctrica á un balcó de la cúpula ahont hi há'ls representants de Grecia, passa á las galerias, entra á las capellas y surt per ser tramés als pobles vehins ahont hi há comunitats cismáticas. El Patriarca, que l'ha fet baixar del cel, surt del Sant Sepulcre, agitant dugas atxas encesas que encreuha y aixeca ab ayre triomfant. Els popes y fanátichs encenen sos moxells de candelas, y'l magestuós temple sembla abran-

INTERIOR DEL SANT SEPULCRÉ.

darse com un braser, esclatant en una cridoria selvatge é infernal. Els hòmens corran esbojarrats entre'l foch purificador prenentsel els uns als altres y passantsel per la barba, coll y pit, y las donas supersticiosas encara, els imitan, passant la flama beneyta per sas caras y per las de sos fillets, que ploran esgarriats, com deuen fer els Angels guardians del Sant Sepulcre.

Confesso que jo n'hauria fugit espantat desde'l principi si hagués trobada la porta oberta y el pas lliure, puig temia que Deu, insultat y befat en son mateix Tabernacle y en els dias més sagrats del any, no enviés un càstich d'aquells que's troban per exemple, en la historia. ¡Quina paciència la de Nostre Senyor!

JACINTO VERDAGUER, PBRE.

La cadepnera.

Cuan Jesucrist, á la creu
y en el Calvari moria,
la cadenera gentil
aná á ferli companyia.

Allá, ab el bech, estirant
els claus de sas mans divinas,
las espinas de son front
y las cordas que'l cenyían,
va tenyisc'l caparró
ab la sanch de las feridas.

En sa feyna treballant
vetllá á Jesús tot el dia;
y cuan no pogué arrencar
ni aquells claus, ni las espinas,
refilant sobre la creu
li va endolcir la agonía.

Per xó te'l cap vermellós
la cadenera aixerida;
veusaquí porque es l'aucell
que al Dijous Sant més refila.

A. BORI Y FONTESTÀ.

El xay de Pascua.

—Si... si!...—cridava la maynada caragolantse per las camas y brassos del Nando,—aném á comprá'l xay, pare, anémhi...

—Bé, vaja, tindréu aquest gust, enguany. Lo comprarém blanch com una tofa de neu y aixe-ribit ¿oy?

—¡Si, si!—repetian batent de mans els noys.

—Blanch, ben blanch, ab una clapeta negra al morro...

—No, no, á la cúa...

—No, no, jo'l vull tot negret...

—Jo'l vull blanch, tot blanch, com diu el pare...

—¡Fora rahons, nanos, macatxo en ronda... ¿qu'es aixó, bordegassos?—cridava'l Nando rep- tant als brivalls;—triarem el xay que'ns fassi més goig y... siga més barato.

—¡Si, si!...—

Y un espatech de batements de mans infantils, y saltirons de llagosta boscatana coroná'l darrer *ordeno y mando* del pare.

Passeig de Sant Joan amunt caminava el Nando enrotllat de la xavalada.

Allá, en la espayosa fira de xays entraren els xicots ab ayre de capdills conquistadors en terra vensuda. Aquest vull aquest no vull, tot era tocar els cabridets y moltons, acariciantlos com si á tots se'ls volguessin endur á la botiga de casa seva.

Mes, d'entre las ramadas que's veyan y de tots els que se sentian belar planyivolment, el més menut dels xicots del Nando va ficarse en un xay blanch y negre, maco, escoturit, que's goyava á la criatura d'una manera més llasti- mosa, com si volgués dirli: ¡Endúteme'n á casa á jugar ab tu!...

—Pare, pare, aquest qu'es bonich—cridava'l noy estirant al Nando per l'americana...—¿Oy tu, Joanet, qu'es bonich?... ¿oy que fa cara de bon minyó, Rossendo?—anava preguntant als ger- manets.

—Si, si, pare,—esclamavan tots—comprémlo aquest, comprémlo!

—Tant es aquest com un altre—feya'l Nando.

—Jo l'estimaria més!...—deya'l Joanet salti- ronant.

—Ep, hereu, —digué'l Nando dirigintse al amo del remat.—¿Per cuánt me'l deixaréu en- dur aquell tan remenut?

—¿Aquell blanch y negre? Revisureulo ab cuydado—continúa'l venedor agarrant á la bes- tiola per una pota fins á posarlo á tret de má del Nando.—No es pas tan remenut com us sembla aquest xay, qu'es de mena creixivola, y en dos dias lo veuréu espigar-se com una mon- jetera...

—Bé, vaja, ¿quin preu porta enganxat á la llana?

—L'ultim, l'ultim divuyt pessetas.

—¡Qué!... Aném, noys.

—¿No'l comprém, pare?—preguntavan á co- ro'ls xavals disposantse á fer el patarrell.

—Ja'n trobarém d'altres.

—¡No pas com aquest, no pas com aquest!—grinyolava'l més petit.

—Peró, ¿qué no hi diheu res vos?—afegi l'a- mo.—Jo us he dit lo que'n volia... ara vos...

—Vaja, per no fer glatir á aquestas criaturas, l'ultim y no'm feu pervericar... dos duros ro- dons.

—¡Y ara!... Home, allargueus un xich, per- que á mi també'm fan llástima las criaturas... poséus á la rahó; catorze pessetas...

—No, no.

—¡Si, pare, si... si, pare, si!...

—Ay malvinangra, jo diria que us ha ull-prés aquesta bestiola... ¡Cóm si no n'hi hagues-sin d'altres á la fira!... Vaja, hereu, abaixeu un xich y jo apujaré...

—Tretze.

—¿No més d'una abaixeu? Donchs també apu-jo d'una...

—¿Onze?... ni regalat.—

L'amo dels xays vacilá un xich; empró'ls noys se'l goytavan ab una carona de melanco-lia... y el xay els hi feya tantas festas que...

—Teniu, noys, es ben vostre... —va fer, —qu'encara us posariau malalts.—

El Cisco, el Joanet y el Rossendo, varen llen-sarse sobre la pobra bestia com si'ls hi haves-sin tirada á l'aranya estira cabells. Y ab un goig l'acaronavan, com si de tota la vida havessin si-gut amigatxos...

¡Es qu'era tan manyach y corprenedor aquell xay, ab una cara de bondat, y una mirada de misericordia, que's feya estimar tot seguit; que ab els animalets passa com ab las personas; n'hi há que's fan agradivolas á primera vista y altrás que no entran may al mecanisme del afec-te! Y es clar que semblava que's coneguessin els bordegassos y el xay, perque ell no feya més que belar tendrement y lleparlos la cara á las criaturas... ¡Y que d'un salt sorti del cercle, tot content de passar á uns altres amos y de deixar al barruer del pagés, que jo crech que no li per-donava'l mal tracte d'agarrarlo bruscament per una pota!...

—¡Oydá!—feu el venedor dirigintse al Nan-do—teniu una maynada molt festosa que ja hi lligará ab el *Fidelet*, que no li agradan poch las moxaynas y magarrufas!... A casa fins anava á llepar la cara á la mossa xica en el mateix bres-sol... Y á la dona la seguia com un cadellet...

—¿Y donchs per qu'el venéu sent tan ma-nyach?

—Es clar que si; jo estaria ben arranjat que tingués de guardar el bestia per llevar... Men-tres corren pe'l mas que'ls trihin els *favoritos* la quitxalla de casa d'entre xays, cabras, ocas ó anechs... empró al baixar á ciutat, á vendre'ls... ¡ves si'n menjarian de moxaynas!

—Sou positivista ¿vritat?—feu el Nando.

—Aixó; un pa á la post... y que may s'acabi. Pe'l demés, ja podéu dir qu'havéu fet una bona compra, que no'n trobaréu gayres com el *Fide-let* en tota la fira.—

El Nando pagá las onze pessetas, y, content del goig de las sevas criaturas, enfilaren els cinch, ell, noys y xay Ronda de Sant Pere amunt, camí de casa.

Durant el trajecte, de saltirons y corredissas del xay darrera'ls noys y dels noys empaytant al xay, no'n volguéu mes. Alló era un esplaya-ment de manifestacions de simpatia! Qu'es cas d'haver baratat el *Fidelet* per la joguina de més preu, la brivalla!

El Nando se'n va anar d'una paraula... Va dir al Cisquet, el més petit, que serian bonas las costellas del *Fidelet*... y per tota resposta senti

un terceto de protestas. Ells ja's feyan castells en l'ayre, de anarlo á pasturar per la montanya de Montjuich cada dijous á la tarde que no hi havia estudi, y lligarli un picarol al coll y en-galanarlo ab una cinta vermella... ¡Parlar ara de menjárseli las costellas!

¡Pobre *Fidelet*!... tan xamós y manso, tan amigatxo que's feya... Cá, alló era destruilshi las ilusions al Cisco, al Joanet y al Rossendo!...

Res, que'l Nando, passat temps ho va com-pèndrer, que com més dias passavan, com més s'atansava la Pascua granada, els xavals més voluntat li duyan al *Fidelet*, que alló que havia explicat el pagés de que la bestiola seguia per tot á la mestressa com un cadell y anava á des-pertar á la mossa xica en el bressol, resultava cert... y tant, que, á la casa del Nando, cada mati el *Fidelet* anava al llit de la quitxalla á do-nalshi'l *bon dia* ab festonas de carinyo y ab en-jogassaments que'ls feya gracia.

L'apuro, donchs, del Nando va ser al arribar á l'altra Pascua. El *Fidelet* s'havia fet sapadot y grossarro... No havia mentit el pagés: era de bona casta.

Se torná á tractar de lo rebonas que serian las costellas del xay menjadas sota'ls pins de Vallvidrera... Nova protesta dels noys; abra-sadas al *Fidelet*... que potser ho comprenia, per-que belava com si plorés; crits de:—¡No, pare, no; no'l matém!—Prechs, plors... En fi, que la voluntat dels noys envers la bestia manyaga ha-via entrat fonda, s'havia tornat veritable afecte.

Y... heus aquí una causa tan remenuda que tenia capficat al Nando, que sempre estava en lluyta oberta entre'l desitj de paladejar el bon gust de las costellas del *Fidelet* y la temensa del descontent del Cisco, del Joanet y del Rossen-do...—¡Oh, y que aquets bordegassos son tos-suts per' posarse malalts si's mata el xay!... ¡Y pensar que per' matar se compran las bestias!... Mes ells l'han pres com una joguina al *Fide-let*... Bah, bah, el faré matar d'amagat d'ells. ¿Y qu'il detura després el desconsol? Potser seria pitjor... ¡Reira de... si cuan se casin están tant enamorats de la dona!... —afegia'l Nando clavantse á riurer tot sol...

Y veyá com els seus fills empaytavan al *Fidelet*, felissos y satisfets, enjogassats, y el ri-urer sanitos de la quitxalla y l'esplayament dels seus cors infantils, tot tendror y sentiment, fe-yan oblidarli el bon gust de las costellas, y mur-murava ab ayres de philosoph:

—Seria com robar l'aygua á una planta que's ressequés... No, no; si sortim á fora las compra-rém á plassa las costellas... Que visca el *Fide-let*... que's fassi vell, que'ls pugui amoixar y distréurer als noys... Y per molts anys...

—¡Corra *Fidelet*!... ¡Vina *Fidelet*!... ¡Te, *Fidelet*!...

Y passava y repassava corrent la quitxalla prop del pare, seguits tots tres del animaló que's tombava á goytar amorosament al Nando, com per' donarli las gracias del indult...

J. AYNÉ RABELL.

NOTAS ARTISTICAS

DIÀLECH CASSAT AL VOL
AL CARRER DE PETRITXOL:

—Y bé ¿l'ha agradat el
cuadro d'en Borrell?

—¿D'en Borrell?

—Sí, home. ¿no l'has
anat á véurer? S'ha exposat

á ca'n Parés. Era un cuadrás gros de tot un pany de paret
de Llotja, que duya per títol *Pompa circense*...

—Ah, si, ja hi caych; ¡aquell cuadro era d'en Borrell!

—Y no poch que l'han alabat!

—¿Qui?

—Molts, fins jo mateix...

—Donchs si que'l vaig véurer, però sense ficsarme en la
firma... Y veyas lo que son las cosas; hauría jurat que
aquells caballs que arrossegan el carro del vencedor romá
en las carreras del Circo, eran els mateixos d'un cuadro del
pintor Alexandre Wagner...

—Y aral...

—¿Qué vols véurels? Vina á casa y te'n farás creus... Mi-
ra, resultan tan plagiats, son las posiciones tan similares,
que si'ls engrandeixes y els pintas ab els colors que destan-
can en *Pompa circense*, no hi trobarás més diferencia que
ta que hi va d'una pesseta á quatre rals.

—Bé, vaja, no siguis mala llengua.

—Demát portaré la copia del cuadro d'en Wagner...

Durant els días 12, 13 y 14 d'aquest mes el célebre pia-
nista Paderewski donará tres concerts en aquesta ciutat.
Bona noticia.

BIBLIOGRAFIA

S'ha publicat la comedia en un
acte *Un cas apurat*, original del xis-
tós autor senyor Argila y Font, obre-
ta que va estrenarse ab écsit en el

teatro Nou Retiro la nit del 10 de Febrer d'aquest any.

L'agrupació excursionista «Los Montanyenchs» ha pu-
blicat un libre contenint el discurs necrológich d'en Bus-
quets y Punset y una poesia d'en Joseph M.ª Folch Torres,

dedicat al Arthur Osona, com á recort de la vetllada que
dita Agrupació endressá al malaguanyat excursionista.

Dit volúm se ven á dos rals en las principals llibrerías y
en el local de la entitat, Escudellers Blancs, 8, pral.

El conegut autor dramátich don Joseph Nogué Roca
acaba de publicar son drama en tres actes *Los desheredados*,
que en la nit del 22 de desembre del any passat vá estre-
narse ab gran écsit en el teatro Nou Retiro.

TEATROS

PRINCIPAL.

El senyor Cavestany ab la seva comedia *La reina y la
comedianta* ha donat una proba de que es un poeta de gran
vol; com á autor dramátich no s'ha elevat á la mateixa
altura.

El primer acte de l'obra sí, está encaixat dintre d'un
cuadro poétich-teatral, espargeix un ambient d'època agra-
dívola, y si no's f s simpátich per sa estructura sobresortiria
semore per un sol passatge que conté, la escena entre *Felip IV*
y la *Calderona*, qu'es un idili precíós. El final del
acte també produheix un gros efecte; en resúm, es l'acte
millor de l'obra. En el següent lo que més sobresurt es la
presentació del taller del pintor Velázquez d'un efecte óp-
tich elogiabile, y per més que la versificació (llevat d'alguns
forsiaments impropis d'un poeta gran) se sosté á bona altu-
ra, desvirtua la seva originalitat una coincidencia, que cre-
yém que ho es: cuan la *Calderona* aconsella al Rey el per-
dó de Villamediana, que'ns recorda tot seguit una escena
gayre bé pariona de l'obra *La Duquesa de la Vallière*. Del
tercer acte sols podém alabar la versificació; en ell l'obra
decau visiblement fins al punt de quedar en según terme la
que deuria ésser de la comedia protagonista colossal, la
Calderona; perque en tot l'acte sols hi destaca la figura de
Felip IV de tal manera, que l'obra podria dur aquest títol
y ningú tindria res que dirhi.

Cuan se tractan assumptos històrichs s'ha de procurar
sempre que'ls personatjes tingan en la escena'l relleu que
tingueren en vida, y partint d'aquest principi just la figura
de *María Calderón*, la dona que va donar un fill de *Felip IV*
á la Espanya d'aquella època, queda esfumada.

Tocant á la interpretació, la senyora Tubau va sapiguer
treurer tot el partit possible de son paper, com aixís mateix
el senyor Palanca en el de *Felip IV*; la senyora Paris (*Rey-
na Isabel*) y els senyors Arcila (*D. Pere Calderón de la
Barca*), Reig (*comte de Villamediana*) y Ramirez (*Queve-
do*), estigueren justos en son desempeñy. L'obra no obs-
tant va obtenir un écsit falaguer.—A. R.

*** Dissapte passat va despedirse de nostre publich la
companyia de la senyora Tubau ab *Francillon*, de Dumas,
que va posarse á benefici de la distingida actriu. No cal dir
que las mostrás de simpatía del públich foren moltsas.

La companyia passa á Saragossa, hont debutará dissapte
vinent.

ROMEA.

El benefici del administrador d'aquest teatro senyor
Franqueza va veures animadíssim. Després de la comedia
Tenorios! va estrenarse el monòlech d'en Llanas *¡Me la
pagará!*, qu'entretingué de debó al públich, tant per l'as—

sumpto simpàtich com per l'enflay d'acudits qu'hi campejan. Bé es veritat que la senyora Clemente va donarhi molt relleu, obtinguent autor y actriu merescuts aplausos. Després se reproduí l'aixerida sarsueleta catalana *Setze julies*, en la que'l senyor Fuentes hi va fer de las sevas, propinant al auditori bona dóssis de vis cómica y el senyor Piera ens feu conèixer sa bonica veu que voldrian possehir alguns baritons de sarsuela dels que ara s'istilan.

El beneficiat, després d'obtenir bons ingressos pecuniaris, fou obsequiat ab valiosos regalos de sos numerosos amichs.

NOVETATS.

Scivolando sulla terra.—Fins en els precisos moments d'aixecarse'l teló gayre-bé tothom ignorava l'argument de la nova obra del eminent Guimerá. La gent esperava ab ànsia, se sentia frenética per aplaudir al autor de *Mar y Cel*, però'l desengany no's feu esperar gayre. Els aplaudiments anaren endressats tots á la Vitaliani y als seus companys. Desde'l primer acte el nou drama pren un ayre tan marcat d'alta-comedia, es tan ple de situacions difícils que resultan cómicas que en veritat, per més qu'ho sentim per la nostra literatura y per en Guimerá, hem de dir que á nostra manera de véuer es una llastimosa equivocació. Es volgut fer ab la senzillesa y realitat de l'escola moderna, y el seu autor s'hi ha estrellat de debó, á més de que l'argument no es nou, bastant fals de base y té molts punts de contacte ab el *Zazá*. Nosaltres parlem ab veritat, no volém ofendrel gens ni mica, perque creyém que tot aquell que probi de criticar té de *criticarse* ell mateix avants que tot; donchs bé, nosaltres, imparcialment, hem trobat que s'ha preocupat tal vegada massa de la forma, com si hagués tallat el patró avants de sentir l'ànima del assumpto. Ili trobém á faltar espontaneitat y sentiment.

Es un mal que'ls autors d'escola vella se preocupin massa de la nova. Creyém que tot aquell que escrigui no sentint gayre s'equivocarà sempre. La cuestió es sentir. Aixó es l'Art, y l'Art está per damunt de las escolas y de las épocas. Mentres en Guimerá no's preocupaba d'aixó, va fer obras molt superiors: las tragedias y *Terra baixa* y *Maria Rosa*, per exemple, y es que allavoras, segons la nostra manera d'entendre, tenia prou ingenuitat per mos'rnarnos la seva ànima. L'ànima, aixó es lo que fa á l'artista.

* *Edda Gabler.*—No parlarém d'aquesta gran obra d'Enrich Ibsen perque en el seu temps, cuan la va fer la Duse, ja'n varem parlar. Senzillament ens atrevirém á dir la diferencia qu'havém notat entre la manera de fer d'aquella actriu y la manera de sentir de la Vitaliani. Creyém qu'es una equivocació fer comparansas en Art, donchs gayre-bé son impossibles contar ab la manera d'apreciar de cada hù; de totas maneras també creyém que pot dirse alguna cosa. La Duse feu una *Edda* més *Edda*, més del Nort. La Vitaliani més de casa. La primera actriu en totas las manifestacions d'aquella dona, era la mateixa; ab els seus gestos sempre felins exteriorisava devant de tothom, fos qui fos, el seu caràcter, cosa que no trobém prou justa y que no'ns convens tant en certs trossos de l'obra com l'interpretació que li dona la Vitaliani; en aquesta, *Edda* té més societat, es més hipócrita, se descobreix á l'observació del públich en moments justos, ab el llampech de la mirada, ab un gesto reprimít. Fins aquí, la Vitaliani; donchs aixís qu'*Edda* está sola que no la veu ningú, allavoras anyorém á la Duse, perque en la solitut y en el silenci, l'hem de veure núa, tal com es á dintre, ab tota la seva mal'ànima, destrossant full per full l'obra del poeta. La Duse ne tenia tot l'aspecte d'una gata que gosa quietament ab la seva presa; ens fa més fret, tot el seu cos se cargola com la serp que criá l'Ibsen. En el tros del suícidí, gayre-bé en tot el quart acte, també'ns va millor que la Vitaliani. Aquesta es més interna, més passional, més nostra.—O.

El dilluns, 25 del mes passat, tingué llochen en la important Societat «Coral Campestre» d'Hospitalet, una extraordinaria funció composta del popular drama d'en Pitarra *Las joyas de la Roser* y la sarsueleta *Picio, Adán y compañía*.

En la execució de ditas obras obtingueren forts y merescuts aplaudiments del públich qu'omplia'l local, els interpres Srta. Alcalá y els Srs. Margarit, Monró, Devesa, Llamusi Arbós, Beleta y Vidal.

Abduas obras foren dirigidas pe'l distingit aficionat senyor Margarit.

En el «Círcol Democràtic Nacional» del districte octau, en una de las festas passadas s'hi efectuá una vetllada Literaria-Musical y una sessió de prestidigitació, en la que hi prengueren part las aplaudidas y simpáticas senyoretas germanas Muela germanas Rodés, y'ls igualment estudiosos senyors Coma, Durán, Juanola, Llauredó y Pagés.

Dits executants interpretaren els números del programa á son cárrech d'una manera acabada.

La part de prestidigitació estigué encomenada á un aficionat que ab tot y no tenir prou *labia* per l'assumpto, va distreure á la lluhida concurrencia qu'omplia'l local, ab una colla de xistes de bon género que van ser del agrado general, per lo ben trobats y divertits.

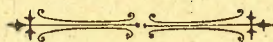
La concurrencia sortí altament satisfeta després d'un ball al compás del piano que telejà ab el bon gust de sempre el Sr. Coma.

El diumenge passat se posá en escena en el teatro de la Societat «La Familiar Obrera» de Sans, el drama de gran espectacle *El Abate L'Epée y el asesino* ó *La huérfana de Bruselas*, en el cual feu la despedida la companyia del senyor Parrenyo, qui desempeñá admirablement el paper de *Valter*, aixís com també's distingiren la Sra. Llorente y'ls Srs. Perelló y Barbosa. Per fi de festa'l Sr. Guilemany representá'l juguet *L'amor es cego*, fentse aplaudir molt, com aixís mateix la Sra. Periu y'ls Srs. Rubio y Barbosa.

Devant d'un numerós y escullit públich, representaren el diumenge prop passat en la Societat «Casino Artesano» las aplaudidas produccions *Las quintas* y *L'ase d'en Mora*.

El cuadro dramàtic de la societat «La Constancia», dirigit per en Ricardo Mas, posá en escena las sarsueletas castellanas *Lo pasado, pasado* y *Las tentaciones de San Antonio*.

Lluhidíssima fou la vetllada teatral que's va celebrar el diumenge ultim en la important societat «Círculo» de la izquierda del Ensanche, posantse en escena el drama catalá en tres actes *La pena de mort*, quina execució resultá, en

general, bastant ajustada, recullint molts aplausos las senyoras Puchol y Tresols y'ls Srs. Aymerich, Mercadé, López, Pujol y Amigó.

Acabá la funció ab la pessa *Que no s'enteri'l marit*, posada en escena pe'l Sr. Aymerich, ajudantli en son des- empenyo la Srta. Tresols y'ls Srs. Pujol y Saurina.

En la «Asociación de Matarifes» tenen anunciat pera'l día 14 d'aquest mes, el drama d'en Guimerá *Mar y cel*, ab quina obra debutarà'l nou director d'escena D. Victoriano Jané.

En el «Círculo de Propietarios» representaren el diumenge dia 31, el bonich juguet còmic en tres actes d'en Frederick Fuentes (fill) *Els dos Cunills*, recentment publicat en nostre periòdich, que feu passar una vetlla agradable y divertida al nombrós y escullit públich qu'omplí'a'l local.

L'obra fou posada en escena ab tota propietat.

Els intérpretes Sras. Verdier, Pérez, Vila y Rialp, y'ls Srs. Oliva, Mir, Laguna, Serra, Montaner y Serras, foren ab justicia, molt aplaudits. Per fi de festa posaren en escena el juguet castellà *El cascabel al gato*.

A benefici del estudiós actor D. Santiago Amorós, siguié la funció celebrada en el elegant teatro de la distingida Societat «Niu Guerrer» el dijous de la setmana passada, vengentse ab tal motíu l'espaiós saló d'espectacles de dita Societat, plenissim de concurrència.

El programa estava compost de las conegudas produccions catalanas *Mossén Janot*, drama en tres actes d'en Guimerá, y *Qui... compra maduixas*, popular saynete d'en Vilanova.

La interpretació, esmeradíssima per part de las senyoras Balestroni y Guerra, secundadas ab notable acert pe'ls senyors Carreras, Vilaplana, Nolla, Rocabert, Amat, Bruguat y el beneficiat. Aquést fou obsequiat, á més d'una gran cantitat en metàlich, ab numerosos regalos, alguns d'ells de molta importancia.

Diumenge passat la Junta directiva del «Centro Lliberal Monárquich» del districte seté, obsequiá al seu president D. Joan Mutjé ab un esplendit banquet, durant el cual va regnar entre'ls que hi assistiren molta animació y esplayament, desitjantse com se suposa'l progrés de la Societat.

Pera diumenge vinent, día de Pascua, el cuadro dramàtic d'aquest Centro, posará en escena el drama *La muerte en los labios* y la pessa *Las codornices*.

La Secció dramática de l'«Associació de Catòlics», de Sabadell, ha posat en estudi pera representar durant las vinentas festas de Pascua, la comedia en tres actes de l'Albert Llanas *La germana gran*, y la joguina cómica de nostre director *L'anticuari del Putxet*.

NOTICIAS

Sobre nostre Certamen.

L'Excelentíssim Ajuntament de nostra ciutat, en sessió pública del dia 27 del mes finit, acordá cedir á la Redacció de CATALUNYA ARTÍSTICA l'històrich Saló de Cent pera que'l diumenge de Pascua, á las 4 de la tarde, s'hi celebri la Festa de nostre Certamen.

Aixís, donchs, ja ho saben tots els interessats; el vinent diumenge tindrà lloch el solemne acte

de la entrega de premis als autors llorejats, que promet véurers concorregut en extrém si's té en compte la gran demanadissa d'invitaciones que rebém.

Hem de fer constar nostre agraïment al nou Alcalde, l'Ilustre senyor don Joan Amat Sormaní y als honorables senyors regidors que presentaren la proposició al Consistori, per la cessió feta á nostre periòdich, y més encara per l'alt concepte que d'ells va meréixer la nostra Festa literaria musical.

En nostra Redacció s'entregarán els bitllets de convit al Certamen, á totes las personas que tingan dret á sa adquisició, tals com autors llorejats, suscriptors, etc.

El distingit mestre compositor don Eusebi Guiteras, guanyador del premi musical per sa sardana *L'aplech de Farnés*, que s'executará ab orquesta dirigida per l'autor en l'acte del repariment, está escrivint una *Marxa triomfal*, que's tocará á la pujada al trono de la Reyna de la Festa.

Ademés, la banda de la Casa de Caritat, dirigida pe'l mestre Guiteras, amenisarà l'acte, fentnos sentir alguns ayres populars y altres números, alguns d'ells originals del ja esmentat mestre.

Preparém el *número extraordinari* conmemorant el nostre Certamen.

Sabém també que una massa coral cantarà en l'acte de la Festa una de las Melodias premiadas.

Diumenge á la tarde se celebrá la tercera «festa del arbre» ab molta animació de alumnes d'abdós sexes de gayre-bé tots els colegis de Barcelona. Al acte hi assistiren algunas autoritats, entre ellas el senyor Alcalde don Joan Amat que pronunciá un ben pensat discurs oferint pera'l millor desenvollop de aquesta festa anyal la cooperació del Municipi. Don Rafel Puig y Valls, organisador de tan útil idea, parlá també, enaltint el perseguitment del fí lloable de la «festa del arbre.»

No tenim temps avuy pera exténdrens, lo que farém en el número vinent acompanyant alguns apuntes trets del lloch hont se celebrá l'acte, per nostre dibuixant senyor Argemí, que va assistirhi en representació de nostre periòdich.

Adelantém una coral felicitació als organisadors.

Per falta d'espai retirém la *Correspondencia literaria* d'aquesta setmana.

Els estimats col·laboradors que'ns han dirigit cartas demanantnos invitacions pe'l Certamen, poden passarlas á recullir.

Hem rebut el primer número de *Arte joven*, periòdich literari y artístich que's publica á Madrid, y de cual número preliminar ja'n varem donar compte cuan va aparéixer.

L'altre dia llegim en un diari barceloní:

«En Orense se ha iniciado con gran entusiasmo la idea de construir una plaza de toros en aquella capital.»

Sembla mentida que la premsa sèria de Barcelona se fassi eco de notícies com aquesta que constitueixen un padró d'ignominia per aquest poble, tota vegada que lo que falta es instrucció, protecció a la indústria, regeneració de tot, en una paraula, y no plassas de toros noves, puig cada una que s'aixeca contribueix poderosament a degradar encara més a la ignorancia d'aquest país, deixant de la mà de Deu y dels homes.

Ens dol moltíssim que D. Angel Guimerà hagi sofert una equivocació en son drama *Arrán de terra*. ¿Y saben per què? Pe'l mal concepte que'ls italians de la companyia Vitaliani hagen pogut formar respecte al dramaturg que tenim per primer de Catalunya... Ells se dirán: ¡Si'l primer fa aixó, qué deurán fer els últims, cuan sempre d'últims n'hi há tants!...

¡Ay, Sr. Guimerà, may ens podrà pagar l'angunia que vam sentir la nit del estreno de *Scivolando sulla terra*!

Una casa editorial de Buenos-Ayres anuncia un concurs literari-històric per premiar una novela original inédita, escrita en castellà, que tinga per assumpte un episodi de la historia argentina comprés entre la formació de la primera junta revolucionaria (1810) y la cayguda de D. Joan Manuel de Rosas

S'ofereixen cinch premis, consistent el primer en una medalla d'or, 5.000 duros moneda nacional ó sa equivalencia en or y 150 exemplars de la novela impresa; el segon en una medalla de plata, 2.500 duros y 100 exemplars, y els altres tres premis en medalla de plata, 1.000 duros y 75 exemplars.

Els treballs deuen enviar-se a Buenos-Ayres, carrer de la Pietat, número 602.

A tots els que presentin en l'Administració de CATALUNYA ARTÍSTICA els folletins en bon estat del drama *Lo full de paper* y de la comedia *Els dos Cunills*, se'ls entregará un exemplar encuadernat mitjansant l'import de 10 céntims de pesseta.

Els yanquis varen comensar a ficarse en els assumptes d'Espanya per la trahició, y per la trahició pretenen acabar ab la eterna insurrecció de Filipinas.

Valguentse de la trahició han pogut agafar, segons sembla, al capdill Aguinaldo, y aixó que á n'ells els ha fet esclatar en entusiasmes, als ulls de tothom no ha sigut més que una baixesa, una cobardía, una infamia que ha escupit á la bandera estrellada una taca ignominiosa.

Ha sortit la IV de las cançons que ab tanta acceptació's publican en aquesta ciutat, formant la colecció del *Cançoner popular*. Aquesta es el *Cant dels aucells*.

Com totes, se ven á 10 céntims l'exemplar.

Ha comensat a visitar nostra Redacció el diari *Sabadell Moderno*, ab el qual establím gustosos el cambi.

En aquesta administració se ven al preu de 15 céntims l'exemplar, la joguina cómica en 1 acte, original de don Joseph Graells, titulada *Celos de l'Escolástica*.

CATALUNYA ARTÍSTICA se ven á París, Boulevard Montmartre, Kiosque núm. 50, de Mme. Schneider.

Un compromís.

IDILI-XARADA.

—¡Micalet!... ¡Micalet!... (¿ahont ha anat ara?...)
¡Micalet!... ¿que no'm sents?

—¿Que'm cridas?

—Sí,

¡ay, corra, per Deu! vina...

—¿Pro, qué't passa?

—¿Que no vens?

—Dona, si; ja'm tens aquí:

¿qué tens?

—Ab un bossi de *dos-tercera*
m'hi esgarinxat la mà; mira... ¿veus? té...

—¿Y cóm ho has fet aixó?

—Perque volia
matá una sargantana.

—T'está bé:

¿que no sabs tu que aixó un pecat *primera*
matá á ningú?

—¡Dos!

—La doctrina ho diu.

—¡Ay! treume aquest trosset que tinch clavada
que'm cou com si hi tingués un foch molt viu.

—A veure, dóm la má.

—No t'entretenguis.

—Si que la tens clavada; ja veurás

l'agafaré ab las dents y...

—No, no ho fassis...

—¿Per qué?

—¡Si'ns veyá algú!...

—No'ns veuen pas...

—Se creurían que'm fas algún petó.

—Es que si te la trech, vull que per paga
te'n deixis fer un.

—Y ara; qu'ets simplet;
treu, home, treu.

—Bé, pro ¿m contestas?

—¡Plaga!

Ets l'*hu-dos* del pecat; ¿potsé'n tens sed?

—Una sed que me *tota*, ja ho sabs Rosa,
que de tant que t'estimo jo...

—Ay... ¿qué fas?

—Res; ja t'hi tret la punxa... y tinch la paga:
si te'n clavas cap més ja'm cridarás.

J. STARAMSA.

* * *

Solució al del número passat.

Xarada: For-tu-nas-sa.

Fidel Giró, impresor —Carrer Valencia. 311, Barcelona.

CATALUNYA ARTISTICA

SETMANARI IL·LUSTRAT de Literatura, Arts y Teatros.

Redacció y Administració: — Raurich, 20, principal. — (Hi ha bussó á la porta.)

12 planas de text degut als millors prosistas, poetas y crítichs regionals. — 4 de novela ilustrada. — 8 de folletí dramátich. — Grabats y dibuixos de notables artistas. — Cubertas en paper de seda.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ: BARCELONA, trimestre 2 pessetas. — FORA, mitj any 4 pessetas. — EXTRANJER un any 12 franchs. — NÚMERO CORRENT, 15 céntims. — NÚMERO ATRASSAT, 20 céntims.

FÁBRICA DE SOMBREROS

de todas classes y formas

A. GILI

ES DE LAS CASAS QUE VEN AB MES ECONOMIA

HOSPITAL, núm. 16. — BARCELONA

Vendas al engrós y al detall.

PREUS DE FÁBRICA

Casa exclussiva en

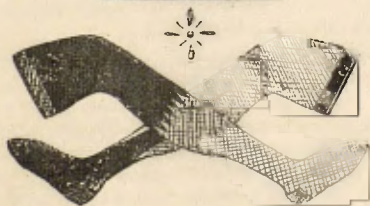
GENEROS DE PUNT

DE

CONZALO COMELLA

CARDENAL CASAÑAS (Avants Riera del Pi). núm. 10.

BARCELONA

Marca registrada.

TANCAT ELS DIAS FESTIUS

Galería Lírich-Dramática Regional

DESPATX Y ARXIU: Raurich, 20 principal.

Aquesta nova Galeria montada luxosament, ofereix als senyors autors dramátichs y músichs compositors de Catalunya, Balears y Valencia, condicions ventatjosíssimas.

Respon del cobro de propietat, conta ab un escullit servey de Corresponsals, percibeix tan sols un 10 per 100 dintre Barcelona y un 15 per 100 per tot Catalunya y regions indicadas, inscriu **gratuitament** en el **Registre de la Propietat Intellectual** las obras dels autors que representa, liquida al cap del mes y defensa'ls drets d'autor sense retribució devant de Centres gubernatius, económichs y judicials.

Poden els senyors autors demanar la **Circular** que conté las condicions de la nova

GALERÍA LÍRICH-DRAMÁTICA REGIONAL